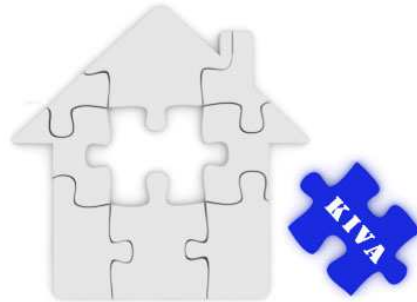

Ismerje meg a kisvállalati adóban rejlő lehetőségeket!

A kisvállalati adó (kiva) módot ad arra, hogy a vállalkozások meghatározott köre a „hagyományos” adózási formákhoz képest kedvezőbb szabályok szerint teljesítse adókötelezettségei jelentős részét. Az alábbiakban a kiva által kínált előnyöket foglaltuk össze közérthető formában, példákon keresztül szemléltetve.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról 2012. évi CXLVII. törvény (Katy.) értelmében azok a vállalkozások minősülhetnek kisvállalatnak, akik a kiva hatálya alá történő bejelentkezéskor maximum 25 főt foglalkoztatnak, továbbá 500 millió forintot meg nem haladó bevétellel és mérlegfőösszeggel rendelkeznek.

A kiva koncepciója, hogy az ezen vállalkozásoknál **kiváltja a nyereséget terhelő adót (a 10 százalékos társasági adót), valamint a bérek után fizetendő közterheket (a 27 százalékos szociális hozzájárulási adót és a 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulást) is.** A kiva alanyának ezek helyett **mindössze 16 százalékos kisvállalati adót** kell megfizetnie. Az adóalap ennek megfelelően két komponensből áll: az egyik az adózó (korrigált) *penzforgalmi szemléletű eredménye*, a másik pedig a *személyi jellegű kifizetések összege*. Az adóalapot a két összeg együttesen képezi.

A kiva legfontosabb jellemzői az alábbiakban foglalhatók össze:

- A kisvállalati adó egyik legnagyobb előnye természetesen abban áll, hogy a foglalkoztatással járó „normál” közterhek helyett a kivásokat jelentősen alacsonyabb mértékű adófizetés terheli. A törvény azt kívánja elősegíteni, hogy a kiva-alany a foglalkoztatottak számát akár 50 főig bővítse. A szabályozás tehát **ösztönzi a munkahelyteremtést**, hiszen az adózónak nem kell a közterhek növekedésével számolnia, ha bővíti foglalkoztatottai létszámát. A nagyobb bértömeg kifizetése ugyanis növeli ugyan az adóalap egyik komponensét (személyi jellegű kifizetések), viszont ugyanilyen mértékben csökkenti az adóalap másik összetevőjét (a pénzforgalmi eredményt). Mindezt az *1. Példán* keresztül mutatjuk be.
- Fontos szempont lehet az is, hogy a kivás vállalkozások - annak ellenére, hogy szociális hozzájárulási adót nem fizetnek - nem esnek el a *munkahelyvédelmi akcióterv* keretében biztosított előnyöktől sem. Magyarul az *ún. kedvezményezett foglalkoztatottak* (pl. huszonöt év alatti pályakezdő munkavállalók) után itt is igénybe vehető az adóalap-csökkentés.
- Ami a vállalkozás nyereségét illeti, a **penzforgalmi szemléletnek** köszönhetően lényegében kizárólag a vállalkozás termelő, szolgáltató tevékenységéből **ténylegesen elért bevételek alapján számított eredmény képez adóalapot**. Az adózó pénzforgalmi eredménye ugyanis nem más, mint a pénzeszközök állományának tárgyevi változása. Ennek köszönhetően az adózó által kiszámlázott, de hozzá be nem folyt tételek után nem kell adót fizetni.

- ☑ A kiva alanya számára a korábban megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz bekerülési értékének a társasági adóban adóalap-csökkentésre fel nem használt része sem vész el. Ezzel az ún. számított nyilvántartási értékkel 10 év alatt, egyenlő részletekben csökkenthető a pénzforgalmi szemléletű eredmény. Megengedett tehát a korábban beszerzett eszközök értékének 10 százalék/évenként történő leírása, az eszköz eladásakor pedig a „maradék” egyben írható le.
- ☑ A törvény lehetőséget ad a veszteség, pontosabban a negatív pénzforgalmi eredmény elhatárolására, és az így továbbvitt veszteség későbbi felhasználására. Az **elhatárolt veszteség** összegét az adózó - főszabályként - 10 év alatt, egyenlő részletekben használhatja fel a következő adóévek pénzforgalmi szemléletű pozitív eredménye csökkentésére. A jogszabály emellett biztosítja a korábban, azaz a társasági adóalanyiság alatt keletkezett felhalmozott veszteség leírását is, ugyanilyen módon.
- ☑ A kiva az elhatárolt veszteség felhasználására egy további, speciális lehetőségét is kínálja, melynek célja az adóalanyok beruházási hajlandóságának növelése. A **beruházás értékével ugyanis a későbbi adóévek teljes adóalapja csökkenthető (akár nullára is)**, amennyiben az elhatárolt veszteség erre egyébként fedezetet ad. Ennek köszönhetően - adott esetben - a foglalkoztatás után sem kell adót fizetni, a veszteség pedig 10 évnél gyorsabban kerülhet felhasználásra. Ezt a lehetőséget a 2. Példa mutatja be.

A kisvállalati adóval kapcsolatos részletes tudnivalókat - ideértve a bejelentkezés feltételeire és módjára, az adóalap megállapítására, a kivára való áttérésre, illetve az adó- és adóelőleg bevallására vonatkozó szabályokat is – teljes körűen tartalmazza a NAV 42. számú **Információs Füzet**e, melyet az alábbi linkre kattintva érhet el:

<http://nav.gov.hu//data/cms356946/42. sz. fuzet KIVA.pdf>

Az alábbiakban pedig a kiva által kínált - a foglalkoztatás bővítésével, illetve a beruházásokkal kapcsolatos - lehetőségeket szemléltetjük példákkal, melyeket a könnyebb követhetőség érdekében szöveges magyarázattal is kiegészítettünk.

1. Példa – Létszámnövelés

adatok e Ft-ban

	I. Létszám- növelés nélkül	II. III. Létszámnövelés után		
		+ 1 fő (250e)	+ 2 fő (500e)	
T Á R S A S Á G I A D Ó				
01.	Összes bevétel	31 000	31 000	31 000
02.	Összes költség, ráfordítás (03.+04.+05.+06.)	18 850	22 705	26 560
03.	02. sorból - bérköltség	10 000	13 000 ¹	16 000 ⁴
04.	- szociális hozzájárulási adó (03.x27%)	2 700	3 510	4 320

05.	- szakképzési hozzájárulás (03.x1,5%)	150	195	240
06.	- egyéb	6 000	6 000	6 000
07.	Adózás előtti eredmény (01.–02.)	12 150	8 295	4 440
08.	Korrekciós tételek	0	0	0
09.	Adóalap	12 150	8 295	4 440
10.	Fizetendő társasági adó (09.x10%)	1 215	830	444
11.	Közterhek együtt (04.+05.+10.)	4 065	4 535	5 004

KISVÁLLALATI ADÓ

12.	Pénzforgalmi szemléletű eredmény	15 000	12 000 ²	9 000 ⁵
13.	Személyi jellegű kifizetések	10 000	13 000 ³	16 000 ⁶
14.	Adóalap (12. + 13., de legalább 13.)	25 000	25 000	25 000
15.	Fizetendő kisvállalati adó (16%)	4 000	4 000	4 000

¹ 10 000e + (250e x 12) = 13 000e Ft

² 15 000e – (250e x 12) = 12 000e Ft

³ 10 000e + (250e x 12) = 13 000e Ft

⁴ 10 000e + (500e x 12) = 16 000e Ft

⁵ 15 000e – (500e x 12) = 9 000e Ft

⁶ 10 000e + (500e x 12) = 16 000e Ft

Szöveges magyarázat

Kiindulásként – az összehasonlító számításhoz – a beszámoló eredménykimutatásának bevétel- és költségadatait, illetve a társasági adóbevallásban az adóalap levezetéséhez szükséges adatokat vettük alapul (az áttérést megelőző utolsó adóévi adatok alapján), s azt „vetítettük” a 2015. évre, mintha az adózó társasági adóalany, illetve kisvállalati adóalany lenne. Ezen adatok figyelembevételével meghatároztuk, hogy az adózót milyen összegben terhelné olyan adó- és egyéb kötelezettség, amelyek teljesítése alól a kivára áttérés esetén mentesül.

I. oszlop (létszámnövelés nélkül)

Változatlan foglalkoztatotti létszám esetén a példa szerinti adatok 4 065e Ft közteher fizetését eredményeznék (társasági adóalanyként). Ehhez képest – a pénzforgalmi szemléletnek megfelelő „átszámítás” szerint, azaz, ha feltételezzük, hogy a bevételek befolytak, a költségek, ráfordítások kifizetésre kerültek – 4 000e Ft kisvállalati adófizetési kötelezettség jelentkezne (kisvállalati adóalanyként). Ennek megfelelően a pénzforgalmi szemléletű eredményt úgy határoztuk meg – leegyszerűsített módon –, hogy az adózás előtti eredmény adatához [12 150e Ft, amely tartalmazza a szociális hozzájárulási adó (2 700e Ft), valamint a szakképzési hozzájárulás (150e Ft) összegét is] „visszaadtuk” e két tétel együttes (2 850e Ft) összegét – nem lévén a kiva alanynak ilyen kötelezettsége –, s az így kialakult 15 000e Ft képezi a korrigált pénzforgalmi szemléletű eredmény adatát. Ez csak egy megközelítő számítás, hiszen befolyásolnák még más tételek is a pénzforgalmi szemléletű eredmény alakulását (pl. készletek, év végi vevőkövetelések, szállítói tartozások, tárgyévi beruházások

értéke stb.), s befolyásolná azt – értelemszerűen – a pénzeszközök tárgyévét megelőző üzleti évben kimutatott összege is.

A meghatározott kiva alap után – amely a változatlan, 10 000e Ft összegű személyi jellegű kifizetés figyelembevételével történt – az adózót 4 000e Ft adófizetési kötelezettség terheli, vagyis – a társasági adóalanyként számított fizetendő közterhekkel (4 065e Ft) összehasonlítva – az **adómeztakarítás** kisvállalati adóalanyként (4 065e – 4 000e) **65e Ft**.

II. oszlop (létszámnövelés 1 fővel)

Változatlan összegű kiva fizetés mellett tovább „fokozható” az adómeztakarítás, ha az adózó a vállalkozási tevékenységét létszám felvételével kívánja megerősíteni, bővíteni. Az első összehasonlítás + 1 fő létszámnövelés (250e Ft/hó bér), a második pedig + 2 fő (2 x 250e Ft/hó bér) létszámnövelést követően mutatja be az adófizetési kötelezettség alakulását. Ennek során látható, hogy az összes költség növekményeként megjelenő (250e Ft/hó x 12) 3 000e Ft bérköltségre eső 28,5% közterhet, a 855e Ft-ot kivásként nem kell megfizetni, illetve a példa szerinti eset összességében (4 535e – 4 000e) **535 e Ft adómeztakarítást** eredményez (ennyivel kevesebb adót fizet az adózó kiva alanyként a létszámnövelés adóévében).

III. oszlop (létszámnövelés 2 fővel)

Hasonlóan adómeztakarítás jelentkezik, ha a létszámnövelés 2 fővel történik. Ez esetben a költségek az „alaphelyzethez” mérten még nagyobb mértékben növekednek: (500e x 12) 6 000e Ft bérköltség és a rá eső (6 000e x 28,5%) 1 710e Ft többletköltség jelentkezik (társasági adóalanyként). Ez ugyan mérsékeltebb társasági adófizetést eredményez, de nem mentesül az adózó a 28,5% közteher megfizetése alól. Ezzel szemben az adózó kisvállalati adóalanyként a +2 fővel történő létszámnövelés esetén is változatlan adóterhet (4 000e Ft) visel, mivel 28,5%-ot nem fizet, a személyi jellegű kifizetés részét képező bérek (+ 6 000e Ft) pedig csökkentik is a pénzforgalmi szemléletű eredményt (– 6 000e Ft). Kisvállalati adóalanyként az **adómeztakarítása** (5 004e – 4 000e) **1 004e Ft**.

2. Példa – Beruházás

adatok e Ft-ban

		2015. év	2016. év	2017. év
T Á R S A S Á G I A D Ó				
01.	Összes bevétel	70 185	70 185	70 185
02.	Összes költség, ráfordítás (03.+04.+05.+06.)	59 000	69 185	69 185
03.	02. sorból - bérköltség	41 000	41 000	41 000
04.	- szociális hozzájárulási adó (03.x27%)	11 070	11 070	11 070
05.	- szakképzési hozzájárulás (03.x1,5%)	615	615	615
06.	- beruházás utáni adóévi értékcsökkenés (07.x33%)	6 315	16 500 ⁶	16 500 ⁶

07.	Tárgyévi új beruházás értéke	50 000	0	0
09.	Adózás előtti eredmény (01.–02.)	11 185	1 000	1 000
10.	Korrektív tétel	- 11 185 ¹	- 500 ⁷	- 500 ¹¹
11.	Korábbi időszakban (2012.) keletkezett, továbbvihető elhatárolt veszteség	8 000	7 500 ⁷	7 000 ¹¹
12.	Adóalap	0	500	500
13.	Fizetendő társasági adó (12.x10%)	0	50	50
14.	Közterhek együtt (04.+05.+13.)	11 685	11 735	11 735

KISVÁLLALATI ADÓ

15.	Pénzforgalmi szemléletű eredmény (PSZE)	- 20 815 ²	29 185 ⁸	29 185
16.	Korábbi évek elhatárolt veszteségéből az adóévi PSZE-t csökkentő összeg (800/év)	0 ³	800	0
17.	Elhatárolt kivás veszteség adóévi PSZE-t csökkentő összege (2 081/év)	0 ⁴	2 081	0
18.	Veszteséggel csökkentett PSZE	- 20 815	26 304 ⁹	29 185
19.	Személyi jellegű kifizetések (SZJK)	41 000	41 000	41 000
20.	Adóalap (18. + 19., de legalább 19.)	41 000	67 304	70 185
21.	Adóalapot csökkentő összeg (új beruházás alapján) a veszteség terhére	0 ⁵	25 934 ¹⁰	0
22.	Korrigált adóalap (20.-21.)	41 000	41 370	70 185
23.	Fizetendő kisvállalati adó (22.x16%)	6 560	6 619	11 230

¹ Az adózó az 50 000e Ft értékű új gépbeszerzését év közben (a 2015. évben) helyezte üzembe (az értékcsökkenés adóévi költségként elszámolt időarányos összegét a 06. sor tartalmazza). Tekintve, hogy a tárgyévi új beruházás után elszámolt (33%) értékcsökkenési leírás azonos a számvitelben megtervezett értékcsökkenéssel, ezért a korrektív tételek adóalapra gyakorolt hatása nulla. Az adózónak a korábbi időszakban keletkezett (2012. évi) elhatárolt veszteségből csökkentő tétel érvényesítésére nincs módja, mivel nulla a veszteségleírás nélküli adóalapja. Korrektív tételként ezért egyetlen jogcímen [Tao. tv 7. § (1) bekezdés zs) pont] jogosult csökkentést érvényesíteni, amellyel élni is kíván, s amelynek összege – az adóévi adózás előtti eredményre, mint korlátra tekintettel – 11 185e Ft.

² (70 185e – 50 000 – 41 000e) = - 20 815e Ft (ez 2015. adóévi kivás veszteség)

³ Az adózó nem élhet veszteségleírással (a 8 000e Ft veszteségéből), mert a 2015. adóévi pénzforgalmi eredménye negatív.

⁴ Az adózó az elhatárolt (2015. évi) kivás veszteségét (20 815e Ft) a keletkezését követő évtől érvényesítheti (az 1/10-ed részekre figyelemmel).

⁵ Az adózó nem élhet adóalap-csökkentéssel; a tárgyévi új beruházás 50 000e Ft összegéből a tárgyévet követő évtől érvényesíthető ilyen kedvezmény.

⁶ A 2015. évben üzembe helyezett beruházás utáni adóévi értékcsökkenés (50 000 x 33%)

⁷ Korrektív tétel a 2016. évben csak veszteségleírás címén merül fel. A 8 000e Ft-ból a veszteségleírás nélküli adóalap (1 000e Ft) 50%-a, azaz 500e Ft (10. sor) érvényesíthető csökkentő tételként, így (8 000e – 500e) 7 500e Ft (11. sor) a továbbvitt elhatárolt veszteség összege

⁸ (70 185e – 41 000e) = 29 185e Ft (kiindulási alap)

⁹ A 2016. évi pénzforgalmi szemléletű eredmény (29 185e Ft) – annak összegéig – csökkenthető a társasági adóalanyiség időszakából továbbvitt 8 000e Ft, valamint az előző adóévi (2015.) kivás veszteség 20 815e Ft együttes összegének 1/10-ed részével, azaz (800e + 2 081e) 2 881e Ft-tal.

¹⁰ Az adóalap csökkenthető az új beruházás összegével, de legfeljebb (8 000e + 20 815e – 2 881e) 25 934e Ft-tal. Az adózó a „megmaradt” (50 000e – 25 934e) 24 066e Ft új beruházási értékkel – ha a későbbi adóévekben keletkezik vesztesége, annak terhére – még érvényesíthet adóalap-csökkentést.

¹¹ Korrekciós tétel a 2017. évben csak veszteségleírás címén merül fel. A rendelkezésre álló (továbbvitt) elhatárolt veszteség összegéből (7 500e Ft) – az „50%-os adóalapra” tekintettel – 500e Ft érvényesíthető csökkentő tételként; így a továbbvihető elhatárolt veszteség (7 500e – 500e) 7 000e Ft.

Szöveges magyarázat

A példa szerinti adózónál kiindulásként – itt is – a beszámoló eredménykimutatásának, illetve a társasági adóbevallásnak az adóalap levezetéséhez szükséges adatait vettük alapul (a társasági adóalanyiságról a kiva szerinti adózásra áttérést megelőző utolsó adóévi adatok felhasználásával), s azt „vetítettük” a 2015. évre; majd pedig két év áttekintésével követtük végig a beruházások kisvállalati adóalanyánál jelentkező kedvezményét.

2015

Elsőként meghatároztuk, hogy az adózót milyen összegben terhelné közteher: társasági adó, szociális hozzájárulási adó és szakképzési hozzájárulás, ha 2015-ben társasági adóalany lenne (ennek összege: 11 685e Ft). Az adózó ebben az adóévben 50 000e Ft új (korábban még használatba nem vett) tárgyi eszköz beruházást valósított meg, amely beruházását üzembe is helyezte, s – a számvitelében és az adózásban is – 33%-os leírási kulcsot határozott meg. Értékcsökkenés címén alkalmazandó korrekciós tételei ezért a társasági adóalapra nincsenek hatással (egyik évben sem). Tekintettel arra, hogy az adózó kisvállalkozás (nem haladja meg a középvállalkozási méretet), az új beruházása alapján megilleti – a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény [Tao. tv.] 7. § (1) bekezdés zs) pontja alapján – adóalap-csökkentés. Ezen a címen – a 30 millió forintban és az adózás előtti eredmény összegében meghatározott korlátokra figyelemmel – az adózó 11 185e Ft csökkentő tételt érvényesített.

Meghatároztuk továbbá – az adózó valamennyi bevételeinek és költségadatainak pénzforgalmi teljesítését feltételezve – az „átszámított” pénzforgalmi szemléletű eredményt (mintha kisvállalati adóalany lenne). A beruházás költségeinek kifizetése miatt keletkező 20 815e Ft negatív pénzforgalmi szemléletű eredményből, valamint a 41 000e Ft összegű állandó bérköltségből kiindulva levezettük, hogy az adózót 6 560e Ft adófizetési kötelezettség terhelné. Az **adómegtakarítás** kiva alanyként (11 685e – 6 560e) **5 125e Ft**.

2016

A második adóévben – az összehasonlíthatóság érdekében – társasági adóalanyként változatlan bevételi adatokat vettünk alapul, illetve az összes költség is csak a beruházás utáni értékcsökkenés adóévi elszámolása miatt változott. Ily módon az adózónál – figyelembe véve a veszteségleírás szabályait is – 11 735e Ft közteher jelentkezik.

Ugyanebben az évben kiva-alanyként 29 185e Ft pozitív pénzforgalmi szemléletű eredményből indulhatunk ki. Az elhatárolt veszteség összege – fő szabály szerint annak adóévenként az 1/10-ed része – mérsékli a következő adóévi adófizetési kötelezettséget. Elhatárolt veszteségnek a kiva-alany bármely adóévben keletkezett negatív pénzforgalmi szemléletű eredménye (annak korrekciós tételekkel módosított összege) minősül, amellyel 10 év alatt, egyenlő részletekben a következő adóévekben csökkentheti a pozitív pénzforgalmi

szemléletű eredményét (ha az pozitív lesz). A kiva-alany elhatárolt veszteségként veheti figyelembe továbbá a társasági adóalanyisága alatt keletkezett negatív társasági adóalapjának azt a részét is, amelyet a társasági adóalap csökkentéseként korábban még nem vett figyelembe. A kiva alatt keletkezett elhatárolt veszteség (a példa szerint a 2015. adóévi 20 815e Ft) sorsát osztja tehát a kiva előtt, társasági adóalanyként keletkezett elhatárolt veszteség (8 000e Ft) továbbvitt összege, azaz a felhasználásukra azonos szabályok vonatkoznak azzal, hogy mindig a legrégebben keletkezett veszteség képezheti a kedvezmény alapját. A sorrendiség feltételére figyelemmel rögzíthető, hogy a társasági adóalanyiság időszakában keletkezett veszteség mindig régebbi (először azt kell felhasználni), mint amely a kiva-alanyiság alatt keletkezett. A példa szerinti adózó $[(20\,815e + 8\,000e)/10]$ **2 881e Ft-tal** (az eltérés a kerekítésből adódik) **csökkentheti** a 2016. évi **pénzforgalmi szemléletű eredményét**, tekintve, hogy van legalább ekkora (sőt több) pozitív összegű pénzforgalmi szemléletű eredménye 29 185e Ft).

Az előzőek mellett – a fő szabálytól eltérően, de mellette alkalmazható módon – további veszteségleírással is élhet az adózó, mivel az adóévet megelőzően – már kiva-alanyként – új beruházást végzett. A kivételes szabály szerint ugyanis – az adózó döntése szerint – csökkenthető a következő adóévek adóalapja (nem csupán az adóalap egyik összetevőjeként a pénzforgalmi szemléletű eredmény), annak teljes összegéig (akár nullára is) a beszerzett, előállított, korábban még használatba nem vett

- tárgyi eszközökkel (beruházással)
- szellemi termékekkel,
- kísérleti fejlesztés aktivált értékével

kapcsolatos adóévi kifizetések összegével, függetlenül attól, hogy az eszköz(öke)t az adózó rendeltetésszerűen használatba vette-e az adóévben (a teljesített pénzeszköz kifizetés megalapozza a kedvezményt, nem feltétlenül szükséges a beruházás üzembe helyezése). E lehetőséggel az elhatárolt veszteség terhére lehet élni, vagyis a veszteség 10 évnél gyorsabban kerülhet felhasználásra; éppen ez a szabály célja, vagyis beruházásra ösztönöz. Az adóalap-csökkentés tehát „fogyasztja” az elhatárolt veszteség összegét, ugyanakkor ezért az elhatárolt veszteség a csökkentés érvényesítésének korlátját is jelentheti. Ez látható a példa szerinti adózó esetében is; a 2015. adóévi új beruházás 50 000e Ft-os értékéből az adózó 2016. adóévi **adóalapja** csak $(28\,815e - 2\,881e)$ **25 934e Ft-tal csökkenthető**.

Annak azonban nincs akadálya, hogy az adózó az általa még „fel nem használt” (50 000e – 25 934e) 24 066e Ft beruházási értékkel – a későbbi adóévekben keletkezett veszteség terhére – érvényesíthessen kedvezményt. Az új beruházási értékkel történő adóalap-csökkentés lehetőségének ugyanis nincs időbeli korlátja.

Az adózót a 2016. évben – a 2 881e Ft-tal csökkentett pénzforgalmi szemléletű eredmény, valamint a 25 934e Ft-tal csökkentett – adóalap 41 370e Ft-os összege után 6 619e Ft adófizetési kötelezettség terheli; így az **adómegtakarítás** kiva alanyként $(11\,735e - 6\,619e)$ **5 116e Ft**.

A kivára áttérés harmadik adóévében (2017.) – társasági adóalanyként változatlan adatok, így változatlan közteherrel (11 735e Ft) szemben – a fizetendő kiva összege 11 230e Ft; az **adómegtakarítás** összege: $(11\,735e - 11\,230e)$ **505e Ft**.

A példa szerinti adózó – a kivára áttérés választásával – a 3 év alatt mindösszesen 10 746e Ft adómegtakarítást ért el.